

SvenskUngdom^{rf}
RKP-nuoret^{ry}

RKP-NUORTEN POLIITTINEN OHJELMA 2020-2022

*HYVÄKSYTTY RKP-NUORTEN LIITOKOKOUKSESSA HELSINGISSÄ 12-13.9.2020
KÄÄNNETTY SUOMEN KIELELLE KEVÄÄLLÄ 2021*

---

1. MEISTÄ

Olemme sosiaaliliberaali organisaatio, joka kokoaa yhteen yhteiskunnastamme kiinnostuneita nuoria. Meitä yhdistää halu työskennellä kaksikielisyyden ja liberalismien eteen. Haluamme nähdä yhteiskunnan, joka suojelee ihmisiä ja ympäristöä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Haluamme maailman, josta voimme olla ylpeitä tänään, huomenna ja tulevaisuudessa. Nuoret ovat sekä nykyisiä että tulevia päättäjiä, ja siksi meitä on kuultava kaikissa poliittisissa päätöksissä. Vaikutamme politiikkaan joka päivä paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

1.1 POLITIIKKAMME ON LIBERAALIA

RKP-nuoret on on sosiaaliliberaali järjestö. Uskomme, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia. Uskomme yksilön vapautteen ja kykyyn tehdä omat valintansa. Jokaisella ihmisellä on oikeus olla oma itsensä, kunhan hän ei rajoita muiden oikeutta tehdä samoin. Talouden on perustettava vapaisiin markkinoihin, mutta toimivaa sääntelyä tarvitaan, jotta markkinat voivat luoda hyvinvointia oikeudenmukaisella ja kestäväällä tavalla. Parlamentarismi ja oikeusvaltio ovat Suomen kulmakiviä. Valitulla eduskunnalla on päävastuu päivittäisestä politiikasta ja suurista poliittisista uudistuksista. Me asetamme ihmiset ja inhimilliset arvot keskiöön. Jokainen ihminen on arvokas ja kaikilla on oikeus tulla kunnioitetuksi ja tuntea olonsa turvallisiksi. Suomen on kannettava vastuunsa noudattamalla ja edistämällä nykyisiä kansainvälisiä ihmisoikeuksia koskevia sopimuksia, sekä ottamalla aktiivisen roolin uusissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa ja työskentelemällä niiden edistämiseksi.

2.0 NUORET JA KOULUTUS

2.1 NUORISOTYÖ

Hyvinvoivat nuoret on yhtä kuin hyvinvoiva yhteiskunta. Mahdollisuus koulutukseen ja työhön on edellytys nuorten hyvinvoinnille. Haluamme sijoittaa nuorisotyöhön, nuorisotiloihin, nuorisotyöpajoihin ja muuhun nuorisotyöhön. Yhdistykset ja järjestöt ovat usein ratkaisevia tekijöitä nuorten hyvinvoinnissa, ja siksi haluamme vahvistaa näiden taloutta ja asemaa. Syrjäytyneiden ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien nuorisopalvelut on asetettava etusijalle. Kunnan nuorisotyötä ja kolmannen sektorin yhteistyötä tulee vahvistaa.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ äänestys- ja vaalikelpoisuusikä lasketaan 16 vuoteen kaikissa vaaleissa.
- ETTÄ nuorisotyöpajojen toimintaan liittyvää byrokratiaa helpotetaan, selvennetään ja sitä tulkitaan samalla tavalla koko maassa.
- ETTÄ kunnat ja maakunnat luovat yhdessä esteettömiä ja korkealaatuisia nuorisopalveluja.
- ETTÄ nuorisotyöpajoille myönnetään pidempiaikaista rahoitusta toiminnan pitkäaikaisen suunnittelun mahdollistamiseksi.
- ETTÄ syrjäytyneiden ryhmien nuorisopalvelut saavat ylimääräisiä resursseja.
- ETTÄ nuorisotyötä, urheilua, kulttuuria ja sosiaalista kolmatta sektoria tuetaan kestävästi kerätyillä varoilla.
- ETTÄ kolmannen sektorin roolia julkishallinnossa selvennetään ja että yhdistyksille tarjotaan tukea pitkällä aikavälillä.
- ETTÄ kaikille nuorille taataan mahdollisuus harrastukseen.
- ETTÄ voittoa tavoittelemattomat järjestöt voivat toimia arvonlisäverottomasti.
- ETTÄ kunnat luovat hyvät olosuhteet yhdistystoiminnalle esimerkiksi tarjoamalla toimitiloja.

2.2. KOULUTUS

Yleissivistävä ja korkealaatuinen koulutus on hyvinvoivan ja kilpailukykyisen Suomen perusta. Koulutuksen on oltava kaikkien saatavilla, taustasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Hyvin toimiva koulutusjärjestelmä tukee lapsia ja nuoria kasvamaan hyvinvoiviksi ja yhteiskuntatietoisiksi aikuisiksi. Koulutuksen on tuettava yhteiskunnan kehitystä sekä edistettävä yhdenvertaisuutta, avoimuutta sekä lasten ja nuorten kriittistä ajattelua. Opetusmenetelmien on oltava ajan tasalla, mikä edellyttää digitaalisten työkalujen lisäämistä luokahuoneisiin ja opettajien jatkuvaa koulutustautumista. Henkilöt joilla on erilaisia erityistarpeita on integroitava kouluun, mikä mahdollistaa ihmisarvon kunnioittamisen ja ihmisoikeuksien toteutumisen. Kaikissa päätöksissä, jotka koskevat psyykkisesti tai fyysisesti toimintarajoitteisia lapsia, tulee lapsen etu asettaa etusijalle. Kieliryhmien väliseen integraatioon on myös kiinnitettävä huomioita laajasti, näin ehkäisemme mahdollisia tulevia kielimuureja. Elinikäinen oppiminen on tärkeä osa modernia hyvinvointiyhteiskuntaa, ja koulutuksen on oltava saatavilla kaikissa elämäntilanteissa taustasta tai sosioekonomisesta asemasta riippumatta.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ koulutus on kaikilla opintoasteilla maksutonta.
- ETTÄ opetuksessa otetaan huomioon erilaiset opetusmenetelmät ja mahdollistetaan luovat ratkaisut luokahuoneessa.
- ETTÄ koulutus ja opetus on yhdenvertaista ja vapaata sukupuolinormeista.
- ETTÄ investoidaan uusiin opetusmenetelmiin ja digitaalisten ratkaisujen käyttöön.
- ETTÄ sosioekonomisesti haavoittuvien alueiden koulut saavat ylimääräisiä resursseja.
- ETTÄ eri kieliryhmien, alueiden ja koulujen välillä vallitsee yhdenvertaisuus.
- ETTÄ koko koulutusjärjestelmä on toimintaesteisten henkilöiden ulottuvilla.
- ETTÄ suomalainen koulujärjestelmä kannustaa oppimaan mahdollisimman monta kieltä.

- ETTÄ kielikylvyyn eri muotoja on saatavilla koko maassa ja kaikilla opintoasteilla.
- ETTÄ pohjoismaisten koulujen välinen yhteistyö lisääntyy esimerkiksi oppilasvaihtojen ja yhteishankkeiden avulla.
- ETTÄ kaikki oppivelvolliset oppilaat ja toisen asteen opiskelijat voivat tavata koulukuraattorin vähintään kerran vuodessa ja että kansallisia koulukuraattoreita koskevia suosituksia noudatetaan.
- ETTÄ peruskoulun ja toisen asteen opiskelijoille taataan pääsy koulupsykologin luo.
- ETTÄ kielen opetuksessa korostetaan enemmän suullisia taitoja.
- ETTÄ elinikäisen oppimisen järjestelmä muodostetaan ja rahoitetaan yhdessä työmarkkinoiden kanssa.
- ETTÄ oppilaat ja opiskelijat saavat riittävästi opinto-ohjausta.
- ETTÄ iltapäivätoimintaa tarjotaan kodin lähellä.

2.3 VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatus on jokaisen lapsen oikeus. Kaikilla tulee olla oikeus subjektiivisen päivähoitoon tasavertaisesti huoltajien työ- tai elämäntilanteesta riippumatta. Kaikilla lapsilla on oikeus korkealaatuiseen päivähoitoon turvallisessa ja kannustavassa ympäristössä. Päivähoitoryhmien on oltava pieniä, jotta jokaisen lapsen huomioiminen yksilönä on mahdollista. Varhaiskasvatuksen pedagogiikan kansallisia linjauksia ja opetussuunnitelmia on tarkasteltava vähintään yhtä usein kuin koulujen kansallista opetussuunnitelmaa. Yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen varmistamiseksi kaikilla alueilla tulee varhaiskasvattajille tarjota laadukasta koulutusta kansallisella tasolla. Eri kieliä puhuvien lasten välistä vuorovaikutusta on tuettava yhteisillä aktiviteeteilla, joissa lapsille annetaan mahdollisuus tutustua toiseen kotimaiseen kieleen leikkisällä tavalla.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ subjektiivinen oikeus päivähoitoon taataan.
- ETTÄ päivähoitoa ja iltapäivätoimintaa tarjotaan lähellä lapsen kotia.
- ETTÄ varhaiskasvatus tukee kulttuurista monimuotoisuutta ja monikielisyttä.
- ETTÄ varhaiskasvatuksessa kannustetaan käyttämään toista kotimaista kieltä ja muita kieliä.
- ETTÄ lisäapua on tarjolla sitä tarvitseville ryhmille.
- ETTÄ yli kolmen vuoden ikäisten lasten päivähoitoryhmissä lasten määrä on rajoitettu seitsemään lapseen ohjaajaa kohden ja että koko ryhmän koko on rajoitettu 21 lapseen.
- ETTÄ päiväkotirakennukset ovat terveitä ja kestävästi rakennettuja.
- ETTÄ varhaiskasvatuksessa on riittävästi pätevää henkilökuntaa.

2.4. PERUSKOULUTUS JA TOINEN ASTE

Suomalaisen peruskoulun on tarjottava kaikille lapsille yhtäläiset mahdollisuudet elämään. Koulutukseen on sisällytettävä yksilöllisesti mukautettuja tukimuotoja niille, jotka tarvitsevat enemmän tukea, mutta järjestelmän on myös pystyttävä rohkaisemaan lahjakkuutta. Peruskoulun jälkeen kaikilla opiskelijoilla tulee olla yhtäläiset mahdollisuudet siirtyä toiselle asteelle. Toisen asteen tulee tarjota yleissivistävää ja käytäntöön painottuvaa koulutusta. Opiskelijoiden, jotka erinäisistä syistä eivät voi osallistua ammatilliseen- tai lukiokoulutukseen, on voitava valita muita polkuja, kuten kymppiluokka tai oppisopimuskoulutus. Toisen asteen on perustuttava vapaaehtoisuuteen ja oltava valittavissa opiskelijan kiinnostusten ja edellytysten pohjalta. Pakollisten oppiaineiden määrää ei pitäisi vähentää, jotta lukio säilyttäisi yleisen koulutuksellisen luonteensa. Myös ammatillisessa koulutuksessa on taattava yleissivistävä opetus.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ koulutuksessa huomioidaan opiskelijat yksilöinä. Koulun tulisi tukea heitä, jotka tarvitsevat tukea, mutta myös tukea rohkaista lahjakkuutta.
- ETTÄ kaksoismalli säilytetään.
- ETTÄ toisen kotimaisen kielen opetus alkaa ensimmäisellä luokalla.
- ETTÄ toisen asteen koulutus on opiskelijoille ilmainen.
- ETTÄ lähiopetuksen määrää ammatillisessa koulutuksessa lisätään, ja että sen laatu taataan.
- ETTÄ työelämälle ei anneta kokonaisvastuuta ammatillisen koulutuksen toteuttamisesta. ETTÄ sosiaaliset taidot, kommunikointitaidot, kriittinen ajattelu ja kyky soveltaa hankittua tietoa sisältyy kaikkeen opetukseen.
- ETTÄ koulu on demokraattinen muun muassa siten, että oppilaille ja opiskelijoille annetaan mahdollisuus arvioida opetusta ja opettajan panosta, ja siten, että oppilas- ja ylioppilaskunnilla on todellisia vaikutusmahdollisuuksia.
- ETTÄ yhteiskuntaopin opetusta kehitetään ja laajennetaan edelleen peruskoulussa ja toisella asteella sekä että tietoa demokratiasta ja henkilökohtaisesta taloudesta sisällytetään paremmin opetukseen.
- ETTÄ uskonnon ja elämäntiedon opetus yhdistetään yhdeksi aineeksi.
- ETTÄ koulujen välillä on enemmän vaihto-opiskelua, sekä peruskoulussa että toisella asteella niin eri kieliryhmien välillä kuin kansainvälisesti.
- ETTÄ toisen asteen koulutus tarjoaa hyvät lähtökohdat yliopisto-opinnoille ja tarjoaa työelämässä tarvittavat taidot.
- ETTÄ oppilaat ja opiskelijat, joilla on erityistarpeita otetaan huomioon opetuksessa lisäresurssien, yksilöllisen opetussuunnitelman ja erityisopetuksen kautta.
- ETTÄ seksuaalisen häirinnän ja kiusaamisen nollatoleranssi toteutuu, ja että aikuisia tukihenkilöitä on aina saatavilla.

- ETTÄ lukio valmistaa työelämään ja jatko-opintoihin eikä vain ylioppilastutkintoon esimerkiksi lisäämällä yhteistyötä korkeakoulujen, yritysten ja organisaatioiden kanssa.
- ETTÄ kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus saada tietoa kaksoistutkinnon suorittamisesta.
- ETTÄ saamelaisen kulttuurin tuntemus sisällytetään opetussuunnitelmaan.
- ETTÄ peruskoulun seksuaalikasvatusta laajennetaan ja kehitetään niin, että se huomioi monimuotoisuudet.
- ETTÄ pakollisten kokeiden määrä ylioppilastutkinnossa on neljä.

2.5 KORKEAKOULUT

Yliopistojen on oltava esteettömiä, joustavia ja korkealaatuisia. Korkeakoulut tulee olla jaettu yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin, joilla on selkeästi määritellyt koulutusprofiilit ja jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä. Riittävä opintotuki ja ilmainen koulutus takaavat kaikille mahdollisuuden opiskeluun. Opiskelijoiden tukijärjestelmän on oltava joustava opintojen rinnalla työskenteleville opiskelijoille, ja opiskelun on oltava mahdollista ilman velkaantumista.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ korkeakoulutusta tarjotaan jatkossakin ruotsiksi, suomeksi ja englanniksi.
- ETTÄ yliopistot ja ammattikorkeakoulut pyrkivät vähentämään päällekkäisyyksiä. Nämä voidaan tunnistaa esimerkiksi lisäämällä korkeakoulujen ja työelämän välistä yhteistyötä.
- ETTÄ korkeakouluopetus on maksutonta kaikille opiskelijoille.
- ETTÄ opintotuen katsotaan olevan opiskelijoiden perusturva, eikä se ole pienempi kuin toimeentulotuki.
- ETTÄ opintotuki koostuu pääosin opintorahasta eikä lainasta.
- ETTÄ opintotuen tulorajoja nostetaan eikä tuettomien kuukausien tulot vaikuta tukikuukausien määrään.
- ETTÄ YTHS:n toiminta on turvattu ja sitä kehitetään.
- ETTÄ opiskelijoiden psyykkisen hyvinvoinnin edistämisen resursseja lisätään.
- ETTÄ koulutusohjelman vaihtaminen ja kaksoistutkinnon suorittaminen on mahdollista.
- ETTÄ yliopistojen tutkintotavoitteet mukautetaan työvoiman tarpeeseen ja jos tutkintotavoitteita nostetaan, myös rahoitus kasvaa.
- ETTÄ opiskelijavalinta perustuu ylioppilastutkinnon lisäksi pääsykokeisiin ja että yliopistot itse voivat päättää miten aikaisemmat tutkinnot ja pääsykokeet arvioidaan suhteessa toisiinsa.
- ETTÄ suurin osa yliopistojen rahoituksesta ei perustu tuotettujen tai julkaistujen tutkimusten määrään, vaan yliopistoille turvataan perusrahoitus.

2.6. TUTKIMUS JA TIEDE

Suomen tulee olla maailmanlaajuisesti tutkimuksen ja kehityksen johtava maa. Yhteiskunnan päätösten on perustuttava tutkimustuloksiin ja tieteeseen. Tutkimuslaitoksilla on oltava riittävät resurssit toimintaan. Meidän on oltava tutkijoille houkutteleva maa, joka aktiivisesti pyrkii siihen, että kansainvälisiä tutkimushankkeita ja instituutioita jalkautuu Suomeen. Maantieteellinen sijaintimme on mahdollistanut sen, että olemme voineet kehittää laajaa tietämystä esimerkiksi arktisen alueen ratkaisuista, äärimmäisistä sääilmiöistä, avaruustutkimuksesta, energiatekniikasta, laivanrakennuksesta ja metsätaloudesta. Sijaintimme tarjoaa myös mahdollisuuden testata tulevaisuuden innovaatioita, kuten itseohjautuvia autoja ja tekoälyä kylmillä alueilla.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ Suomi on maailman johtava maa mobiilitekniologian ratkaisuisissa, ja että hyvät mobiiliyhteydet taataan koko maassa.
- ETTÄ tutkimuslaitoksia perustetaan ja että ne sijoitetaan sinne, missä ne voivat tukea työmarkkinoita tehokkaasti.
- ETTÄ näyttöön perustuva tiede on kansanterveyttä koskevien päätösten perusta.
- ETTÄ Suomi on maailman johtavia maita arktisten alueiden ja cleantechin ratkaisuisissa.
- ETTÄ Suomi investoi tutkimukseen ja erilaisten kestävien ja uusiutuvien energiamuotojen kehittämiseen.
- ETTÄ valtio yhdessä yliopistojen ja yritysten kanssa tukee tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita.
- ETTÄ Suomi investoi enemmän avaruustutkimukseen.
- ETTÄ pohjoismaista tutkimusyhteistyötä vahvistetaan.

3. TYÖPAIKAT JA RAHOITUS

3.1. SOSIAALISESTI, EKOLOGISESTI JA TALOUDELLISESTI KESTÄVÄÄ POLITIikkaA

Talouspolitiikkamme tulee luoda kestävää talouskasvua, kannustaa yrittäjyyteen ja lisätä työllisyyttä. Vastuullinen talouspolitiikka turvaa koulut, hoidon sekä muut palvelut tänään, huomenna ja tulevaisuudessa. Haluamme luoda yrityksille vapaat markkinat Suomeen, EU:hun sekä maailmalle. Samalla tarvitaan toimivaa sääntelyä, jotta kasvu tapahtuu kestäväällä ja oikeudenmukaisella tavalla. Etiikka, ympäristö ja tasa-arvokysymykset on otettava huomioon kaikissa talouspolitiikan päätöksissä. Vähentääksemme riippuvuutta yksittäisistä suuryrityksistä ja lisätäksemme talouden monimuotoisuutta haluamme panostaa pieniin ja keskiuuriin yrityksiin, esimerkiksi tarjoamalla startup-yrityksille taloudellista tukea. Ilman progressiivisuutta matalapalkkaisille jäisi pienempi prosenttiosuus käteen kiinteiden elinkustannusten

jälkeen. Veropolitiikan on aina oltava kannustavaa ja palkittava työstä. Tuloveron ja yritysverotuksen pitäisi edistää kasvua ja työllisyyttä. Verojärjestelmän on perustuttava maksukykyyn, ja siksi haluamme säilyttää progressiivisen tuloveron.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ valtion velka ei ylitä 60 prosenttia suhteessa BKT:hen.
- ETTÄ valtio poistaa pitkällä aikavälillä sellaiset teollisuustuotet ja verohelpotukset, jotka estävät pieniä ja keskisuuria yrityksiä toimimasta samoilla edellytyksillä kuin suuret yritykset.
- ETTÄ yritysten vähennysjärjestelmiä yksinkertaistetaan.
- ETTÄ tehottomat yritystuot poistetaan.
- ETTÄ kasvun vauhdittamiseen tarvittavat julkiset investoinnit infrastruktuuriin tehdään.
- ETTÄ säätiöiden verovapaus säilyy.
- ETTÄ valtio osallistuu aktiivisesti viennin edistämiseen.
- ETTÄ solidaarisuusvero poistetaan.
- ETTÄ jakamistalouden kehitystä tukevaa lainsäädäntöä otetaan käyttöön.
- ETTÄ perintö- ja lahjavero korvataan siirtoverolla.
- ETTÄ ilmastokriisin torjunnalla on vahvempi vaikutus talouspolitiikkaan.
- ETTÄ yritykset pystyvät näyttämään tuotteidensa prosessiketjun.
- ETTÄ apteekkilupa voidaan myöntää kaikille yrityksille, jotka täyttävät pätevyysvaatimukset, ja että apteekin omistamisen koulutusvaatimukset poistetaan.

3.2. TYÖLLISYYS - TYÖN TEKEMISEN TULEE AINA OLLA KANNATTAVAA

Haluamme, että työpaikan saaminen, työhön palkkaaminen ja uran vaihtaminen on helppoa. Tämän vuoksi haluamme Suomeen samanlaisen työmarkkinajärjestelmän kun Tanskassa, niin sanotun joustoturvamallin. Tanskassa työntekijällä on vahvempi sosiaaliturva joutuessaan työttömäksi, ja saa ensimmäisten kuukausien aikana 90 prosenttia palkasta. Korkeampi perusturva on Tanskassa mahdollistanut tiettyjen työehtojen huojentamisen ja helpottanut palkkaamista ja irtisanomista. Haluamme, että Suomi ottaa käyttöön perustulon, joka korvaa sosiaaliavun ja -etuudet, ja siksi kannatamme negatiivista tuloveromallia (NIT).

Kolmikantainen yhteistyö on pitkään ollut takuu vakaudelle ja yhtäläisille oikeuksille työmarkkinoilla. Samalla se on hankala järjestelmä, joka hidastaa tarvittavia uudistuksia. Siksi haluamme, että työmarkkinaneuvottelut keskittyvät enemmän laajoihin linjauksiin ja yksityiskohtaisemmat asiat neuvotellaan paikallisesti työnantajien ja työntekijöiden välillä. Poliitiikan on torjuttava työmarkkinoiden polarisaatiota, ja siksi haluamme, että lakkoja käytetään vain ehdottomissa hätätilanteissa. Haluamme myös mukauttaa laittomien lakkojen lakkosakkoja siten, että ne vastaavat paremmin lakon kielteisiä seurauksia.

Alhaisen työkyvyn omaavia ihmisiä varten on luotava joustavia ratkaisuja. Samoin myös vanhempainvapaalle, sairauslomille ja eläkkeelle siirtymisiä varten.. Työnantajia on kannustettava palkkaamaan ihmisiä, joilla on alentunut työkyky ja turhat esteet on poistettava. Kaikkia ihmisiä, sukupuolesta riippumatta, tulee kohdella tasavertaisesti työmarkkinoilla. Kaikkien tulisi saada samaa palkkaa samasta työstä ja eläkejärjestelmää on uudistettava niin, että myös vanhempien kotona tekemä työ otetaan huomioon ansaitussa eläkkeessä. Siksi haluamme, että 6+6+6-vanhempainvapaamalli otetaan käyttöön Suomessa, ja että vanhempainvapaan kustannukset jaetaan tasapuolisesti kaikkien työnantajien kesken.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ työn vastaanottaminen ja työnteko olisi aina kannattavaa.
- ETTÄ aktivointiin ja elinikäiseen oppimiseen panostetaan enemmän.
- ETTÄ negatiivinen tulovero (NIT) otetaan käyttöön perustulona niin, että se korvaa sosiaaliturvan ja etuudet.
- ETTÄ joustoturvamalli otetaan käyttöön työllisyysasteen nostamiseksi.
- ETTÄ paikallisille neuvotteluille annetaan suurempi painoarvo.
- ETTÄ lakkojen hyvitys (lakkosakko) vastaa paremmin lakon aiheuttamia vaikutuksia.
- ETTÄ eläkeikä on 70 vuotta, ja että työnantajat pyrkivät nostamaan käytännön eläkeikää lisäämällä työpaikoille toimenpiteitä, jotka lisäävät hyvinvointia ja viihtyvyyttä.
- ETTÄ työmarkkinoiden kaikilla tasoilla edistetään tasa-arvoa tietojen toimien avulla.
- ETTÄ samasta työstä maksetaan samaa palkkaa.
- ETTÄ 6+6+6-vanhempainvapaamalli otetaan käyttöön Suomessa, ja että kaikki työnantajat rahoittavat vanhempainvapaan kustannukset yhdessä.
- ETTÄ syrjintää torjutaan esimerkiksi anonyymien rekrytoinnin avulla.
- ETTÄ toimintarajoitteisten ihmisten työllistymistä edistetään ja helpotetaan.
- ETTÄ työnkuvan sisältö heijastuisi koulutuksen vaatimuksiin - kandidaatin tutkintoa tulisi arvostaa työmarkkinoilla enemmän.
- ETTÄ yrittäjyyteen kannustetaan ja yrittäjyydestä opetetaan peruskouluissa esimerkiksi nuorille suunnattujen yrittäjyysapurahojen avulla.
- ETTÄ yksityisten työvoimapalvelujen roolia vahvistetaan.
- ETTÄ työaikalaista tehdään joustavampi määrittelemällä työajat kuukausien mukaan päivien tai viikkojen sijaan.
- ETTÄ päättävät toimet eivät ohjaa yksityisiä työeläkesijoituksia.

4. KAUPUNKI JA MAASEUTU

4.1. INFRASTRUKTUURI

Elinvoimainen maaseutu ja dynaamiset, hyvinvoivat kaupungit antavat jokaiselle mahdollisuuden elää siinä ympäristössä, jossa viihtyy parhaiten. Maaseutu ja kaupungit eivät ole toistensa vastakohtia, vaan toimivat jatkuvassa yhteistyössä. Infrastrukturi on mukautettava niihin erilaisiin elinolosuhteisiin, joita Suomessa on. Kaupunkialueilla julkisen liikenteen on oltava kehittyntä ja se on asetettava yksityisen autolun edelle. Haja-asutusalueilla, missä autoilla on edelleen ratkaiseva rooli, on tärkeää, että autokantaa uudistetaan. Valtion on edistettävä autokannan uudistumista kohdennetuilla toimenpiteillä, kuten tuetuilla lataus- ja huoltoasemilla sekä verohelpotuksilla, ja tuettava vähäpäästöisten autojen ostamista. Suomi tarvitsee toimivan laiva-, lento- ja junaliikenteen. Ympäristöystävällisiä ratkaisuja on edistettävä muun muassa investoimalla pääraataan, LNG-terminaaleihin satamissa ja lentoliikenteen päästöjen vähentämiseen.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ julkista liikennettä laajennetaan tiheästi asutuilla alueilla.
- ETTÄ Suomen rautatieverkostoa kehitetään.
- ETTÄ julkinen liikenne on halvempi vaihtoehto kuin yksityisautoilu.
- ETTÄ verotus ja sääntely suosii junamatkailua lentomatkailun sijasta.
- ETTÄ aloitteita, kuten Single European Sky otetaan käyttöön, jotta lentoreitit olisivat suurempia ja ympäristöystävällisempiä.
- ETTÄ suosimme siltoja ja tunneleita lauttojen ja yhteysalusten sijaan.
- ETTÄ kantatiet saavat enemmän resursseja ylläpitoon ja että kantateiden korjausvelka saadaan kohtuulliselle tasolle.
- ETTÄ Suomi ottaa käyttöön suhteellisen verohelpotuksen vähäpäästöisten autojen hankintaa varten.
- ETTÄ sähköautot vapautetaan kokonaan uusien autojen verotuksesta, ja että sähköautojen arvonalisävero lasketaan alemmalle verotasolle.
- ETTÄ Suomi mahdollistaa sähköisen ilmailun kaupallistamisen tutkimuksen ja investoi tähän.
- ETTÄ kävely- ja pyöräteitä luodaan lisää tiheästi asutuilla alueilla.

4.2. KAUPUNKIPOLITIikka

Elinvoimaiset kaupungit tarvitsevat tehokasta asuntorakentamista, toimivaa julkista liikennettä ja kohtuullista hintatasoa. Kaupunkisuunnittelun on tuettava liiketoimintaa ja dynaamista kaupunkiympäristöä mahdollistamalla julkisen liikenteen kapasiteetin, tiheän asumisen ja useiden viheralueiden kehittämisen. Sosiaalista eriytymistä kaupunkiympäristössä on torjuttava sosiaalisesti vastuullisella asuntotuotannolla sekä suorilla sosiaalisilla toimenpiteillä.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ pääkaupunkiseudulle rakennetaan paljon pieniä ja kohtuuhintaisia asuntoja.
- ETTÄ tiheän asumisen estävät säännökset, kuten niin sanottu pysäköintinormi poistetaan.
- ETTÄ kaupunkisuunnittelu torjuu sosiaalista syrjäytymistä.
- ETTÄ kaupunkialueet harjoittavat positiivista diskriminaatiota syrjäytymisen torjumiseksi, esimerkiksi feministisen kaupunkisuunnittelun kautta.
- ETTÄ kaupunkien luodaan lisää viheralueita hyvinvoinnin lisäämiseksi, ja että jo olemassa olevista alueista pidetään huolta.
- ETTÄ ruuhkamaksut otetaan käyttöön pääkaupunkiseudulla sekä Turun ja Tampereen alueilla.
- ETTÄ liityntäpysäköintialueita lisätään.
- ETTÄ jokainen Suomen kaupunki on päästöneutraali vuoteen 2030 mennessä.
- ETTÄ kaupungit muuttuvat polkupyöräystävällisemmiksi ja kannustavat pyöräilyyn kattavan ja toimivan pyörätieverkon avulla.
- ETTÄ kaikissa yliopistokaupungeissa otetaan käyttöön kaupunkipyörät.
- ETTÄ rakennetaan kestävästi ja pitkällä tähtäimellä, ja että esimerkiksi ilmasto ja estetiikka priorisoidaan.
- ETTÄ Suomi panostaa joukkoliikenteen automatisointiin.

4.3. MAASEUTU

Hallinnolliset rajat eivät saa muodostaa esteitä hyvälle palvelulle, ja siksi tarvitsemme vahvempia kuntia, jotka pystyvät kehittämään palveluita niin maaseudulla kuin kaupungissakin. Haluamme välttää pitkiä etäisyyksiä kouluihin ja terveydenhuoltopalveluihin. Jos tämä ei ole mahdollista käytetään vaihtoehtoisia tapoja, kuten terveydenhuoltoa linja-autoissa ja koulukuljetuksia, palvelut tuodaan siis tarvittaessa kotiin. Uutta teknologiaa voidaan nähdä palveluiden täydentäjänä sekä koulutusjärjestelmässä että terveydenhuollossa. Kantatieverkko on huonossa kunnossa ja sen ylläpitämiseen tarvitaan enemmän valtion resursseja. Kunnilla tulee olla päätösvalta yksittäisistä teistä. Elinvoimainen maaseutu tarvitsee alkutuotantoa. Luonnonvaroja on käytettävä vastuullisesti. Riista- ja kalakannasta tulee pitää huolta.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ ruotsinkielinen palvelu taataan hallintomallista riippumatta.

- ETTÄ lajittelu- ja ekopisteiden saatavuus taataan kaikkialla Suomessa.
- ETTÄ oikeus verovähennykseen kodin ja työn välisestä matkustamisesta säilyy, ja että se kannustaa käyttämään julkisia liikennevälineitä.
- ETTÄ pelastus- ja poliisipalvelut ovat helposti saatavilla kaikkialla Suomessa.
- ETTÄ laajakaistaa on saatavilla kaikkialla maassa ja että se merkitään karttoihin.
- ETTÄ pienemmille teille taataan riittävä kunnossapito.

5. LAINSÄÄDÄNTÖ JA HALLINTO

Hallinnon on oltava nopeaa, oikeudenmukaista ja tasa-arvoista. Haluamme nähdä tehokkaan aluehallinnon, joka hoitaa liikenteen suunnittelun, maisemasuunnittelun, työllisyyden ja taloudellisen kehityksen palvelut sekä erikoistuneet terveydenhuollon. Suomessa on kaksi kansalliskieltä, ja julkishallinto on taattava ruotsiksi ja suomeksi koko maassa. Oikeusvaltion toimivuuden takaamiseksi on esimerkiksi ruotsinkielisen palvelun määrää lisättävä käräjäoikeuksissa. Ruotsinkielisen palvelun taso on palautettava takaisin tasolle, jolla se oli ennen viimeisintä käräjäoikeuden uudistusta, joka toteutettiin Sipilän hallituksen aikana.

Suomenruotsalaisten kansankäräjien tapaisille järjestöille on taattava riittävä valtion rahoitus, jotta ne voivat seurata ja vahvistaa ruotsinkielisten asemaa Suomessa. Jotta nuoret saavat äänensä kuuluviin, kuten nuorisolaissa säädetään, on nuorisovaltuustoilla ja vastaavilla elimillä oltava aloiteoikeus sekä läsnäolo- ja puheoikeus kunnan päätöksentekoaikoina. Nuorisovaltuustolla on oltava oma budjetti ja yhteishenkilö kunnassa. Teknologian kehitys tulee ottaa huomioon lainsäädännössä, jotta se ei loukkaa kenenkään yksityisyyttä.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ palvelusuhdeturva kuntayhdistymisten yhteydessä poistetaan.
- ETTÄ vaaleilla valituille johtaville kuntapäätäjille maksetaan osa- tai kokopäiväistä palkkaa.
- ETTÄ ruotsinkielisten kansalaisten oikeusturva taataan riittävällä määrällä ruotsin kielellä toimivilla käräjäoikeuksilla.
- ETTÄ poliisivoimat työskentelevät myös ruotsiksi, ja että ruotsinkielinen poliisikoulutus taataan.
- ETTÄ vankilat noudattavat voimassa olevia kansainvälisiä määräyksiä ja standardeja.
- ETTÄ kielelliset oikeudet taataan maan kansalliskielillä.
- ETTÄ hätäkeskukset palvelevat nopeasti kotimaisilla kielillä ja englanniksi.
- ETTÄ tuomioistuimille ja muille viranomaisille taataan riittävät resurssit lyhyiden käsittelyaikojen mahdollistamiseksi, ja että yksityishenkilöiden oikeudenkäyntikulut pidetään kohtuullisella tasolla.
- ETTÄ aluehallintoviraston myöntämä alkoholijuomien vähittäismyyntilupa koskee tulevaisuudessa yli 2,8 prosenttisia ja enintään 22 prosenttisia alkoholijuomia.
- ETTÄ kansalaisaloitteet eivät vanhene automaattisesti eduskuntakauden loppuessa.
- ETTÄ vaaliuurnia löytyy prikaatien läheisyydestä vaalien aikana.
- ETTÄ rikosten uhreille annetaan tietoa olennaisista palveluista, kuten rikosuhripäivystyksestä.
- ETTÄ kasvojen tunnistustekniikan käyttö kielletään julkisilla paikoilla.

6. YMPÄRISTÖ JA ILMASTO

Ympäristö on mielestämme yksi tärkeimmistä poliittisista kysymyksistä. Kansainvälinen yhteistyö ja kansalliset innovaatiot ovat ratkaisevassa asemassa ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi. Ympäristöystävällisemmän ja kestävämmän maailman saavuttamiseksi on ympäristökyvykset otettava huomioon kaikilla politiikan osa-alueilla. Pariisin sopimus vuonna 2015 oli tärkeä askel kohti kestävämpää tulevaisuutta, ja näiden ympäristötavoitteiden on oltava osana kaikkia kansallisia ja kansainvälisiä poliittisia päätöksiä. Itämeri on kriittisessä tilassa ja yksi maailman saastuneimmista meristä. Saastuttamisen pysäyttämiseksi tarvitaan päättävistä ja aktiivista Itämeren maiden välistä yhteistyötä. Haluamme, että EU ottaa vastuun merien saastuttamisen vastaisesta työstä ja määrittelee aktiivisesti pakotteita maille, jotka saastuttaa valtameriä. Pitkän aikavälin tavoitteena on päästötön Suomi ilman fossiilisia polttoaineita. Suomen pitää tulla omavaraisemmaksi energiantuotannossaan lisäämällä uusiutuvan energian ja hiilineutraalin energian tuotantoa. Haluamme hajautetut energiamarkkinat ja oikeudenmukaiset pelisäännöt kestäväälle energiantuotannolle. Vihreiden valintojen tekemisen tulee olla kannattavaa ja ympäristön likaamisesta tulee joutua maksamaan. Siksi haluamme poistaa ympäristöä ja ilmastoa vahingoittavat tuet ja verohelpotukset. Tulevaisuuden energiahaasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan resursseja tutkimustyölle.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ maapallon lämpeneminen ei ylitä 1,5°C.
- ETTÄ toteutamme energiaremontin joka tähtää päästöttömään energiaan ja lisäämme investointeja energiatehokkuuden parantamiseksi.
- ETTÄ EU luopuu hiilen käytöstä asteittain vuoteen 2030 mennessä ja on ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä.
- ETTÄ Suomi lopettaa turpeen käytön vuoteen 2023 mennessä, kivihiilen vuoteen 2029 mennessä ja fossiilisten polttoaineiden käytön sähkön ja lämmön tuotannossa vuoteen 2035 mennessä. Suomen on oltava vapaa ilmasto- ja ympäristöpäästöistä ennen vuotta 2030.
- ETTÄ Suomi tukee muita maita parempien ympäristöratkaisujen tavoittelussa muun muassa investoimalla ilmastotietoiseen vientiin ja kehitysinvestointeihin.

- ETTÄ sähköverkon mahdollista avaamista kilpailulle tutkitaan ja että pienemmille yrityksille mahdollistetaan paikalliset energiaratkaisut, ja että
- uusiutuvien energiamuotojen tukijärjestelmä on teknologianeutraali.
- ETTÄ Suomi ottaa käyttöön verohelpotuksia ympäristöystävällisempien polttolaitosten sekä lämpö- ja energialähteiden hankinnalle.
- ETTÄ ydinvoimaa lisätään uudemman sukupolven reaktoreilla ja fuusiota kehitetään.
- ETTÄ tuulienergian rakentamista sopiviin paikkoihin helpotetaan ja että muutoksenhakuoikeutta ja monimutkaista päätöksentekoprosessia
- tuulivoimaloiden rakentamisesta tarkastellaan.
- ETTÄ ympäristöä ja ilmastoa vahingoittavat tuki- ja verohelpotukset poistetaan.
- ETTÄ ilmasto- ja ympäristövaikutuksilla on suurempi rooli paikallisessa ja alueellisessa päätöksenteossa, kuten maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa.
- ETTÄ yksilön ympäristö- ja ilmastotietoisuutta parannetaan selkeän kuluttajavalistuksen ja peruskoulun opetuksen kautta.
- ETTÄ Suomi kannattaa veromuutosta kohti vihreämpää taloutta niin, että ympäristöystävälliset ja ilmastotietoiset valinnat ovat kannattavia, ja että ilmaston saastuttamisesta syntyy rahallisia kustannuksia.
- ETTÄ Suomi jatkaa työskentelyä kuluttajatuotteiden kierrätysasteen lisäämiseksi resurssiälykkään kiertotalouden saavuttamiseksi.
- ETTÄ Suomi pyrkii vähentämään ruokahävikkiä erityisesti suurkeittiöissä, ruokakaupoissa, ravintoloissa ja kahviloissa, ja investoi ruoanjakeluun sitä tarvitseville.
- ETTÄ jätehuoltoa tehostetaan selkeämillä direktiiveillä.
- ETTÄ EU tekisi töitä mahdollisimman vähäisen kääreiden ja pakkausten käytön eteen eurooppalaisissa tuotteissa, ja että pakkaukset ovat ympäristöystävällisiä.
- ETTÄ Suomi osallistuu aktiivisesti kansallisella ja maailmanlaajuisella tasolla biologisen monimuotoisuuden suojelemistyöhön YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen mukaisesti.
- ETTÄ Suomi ottaa kantaa Itämeren alueen teollisuuden päästöihin ja pyrkii vähentämään Itämeren rehevöitymistä.
- ETTÄ Euroopan sähköverkkoa kehitetään tehokkaamman siirrettävyyden saavuttamiseksi.
- ETTÄ kunnat saa enemmän kiinteistöverotuloja tuulivoimasta, joko verottamalla tuulipuistoja kokonaisuutena tai alentamalla rajaa, joka määrittää milloin tuulivoimalaa voidaan verottaa voimalaitoksena 10 MVA:sta 2 MVA:seen.
- ETTÄ kunnat ottaa talteen biokaasua jätelaitoksillaan.
- ETTÄ EU investoi infrastruktuurin laajentamiseen tukemalla siirtymistä sähkö-, kaasu- ja hybridi-autoihin ja ottamalla käyttöön lento-polttoaineveron.
- ETTÄ alennamme pienistä korjauksista, kuten suutarin ja räätälin töistä, perittävää arvonlisäveroa.
- ETTÄ muovipakkausten keräysastioita on saatavilla kaikissa taloyhtiöissä.
- ETTÄ ydinvoimaloita koskevan asetuksen uudistamista nopeutetaan siten, että se helpottaa pienten modulaaristen ydinvoimaloiden rakentamista.
- ETTÄ EU tukee ydinvoiman rakentamista, jotta hiilidioksidipäästöjä voidaan vähentää huomattavasti.
- ETTÄ alusten jätevesipäästöt minimoidaan tiukentamalla lainsäädäntöä Itämeren alueella.

6.1. MAA- JA METSÄTALOUS

Haluamme, että Suomi on maailman johtava maa puhtaasti ja vastuullisesti tuotettujen elintarvikkeiden tuotannossa. Suomen vaatimukset eläinten hyvinvoinnille tulisi olla standardi muulle Euroopalle. Suomelle kyse on etulyöntiasemasta markkinoilla ja globaalille eläintuotannolle kyse on eettisyydestä ja moraalista eläintuotannossa. Suomen maataloutta on kehitettävä jatkuvasti ja on luotava uusia, kannattavia liiketoimintamalleja. Meidän tulee kannustaa yksityisiä ja julkisia kuluttajia asettamaan paikallisesti tuotetut elintarvikkeet etusijalle. Tuottava metsä on vaurasta metsää, ja näin haluamme asian olevan jatkossakin. Saavuttaaksemme hiilineutraalin energiantuotannon tulee metsien hakkuun määrä olla 80 prosenttia vuotuisesta kasvusta. Metsäpolitiikan on edistettävä luonnon monimuotoisuutta ja alkuperäismetsiä on suojeltava. Kaupallisen kalastuksen tulevaisuus Suomessa on taattava. Säännelty metsästyks ja kalastus on tasapainoisen eläinpopulaation edellytys. Riistanhoito ja suojelumetsästyks ovat myös edellytys ihmisten elämälle lähellä luontoa.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ EU tukee jatkossakin Suomen maataloutta ja alkutuotantoa.
- ETTÄ lemmikkieläimen hylkääminen on rikos.
- ETTÄ maataloustuotannon salakuvaaminen luokitellaan rikokseksi ja että rangaistus vastaa kotirauhan rikkomista.
- ETTÄ julkiset hankinnat noudattavat valtioneuvoston periaatepäätöstä kotimaisista elintarvikehankinnoista.
- ETTÄ että porotalouden asema perinteisenä alkutuotantona varmistetaan ja poronhoitoalueita kunnioitetaan.
- ETTÄ että eläintuotannon parissa työskenteleville on tarjolla lomituspalveluja sekä eläinten että tuottajien turvallisuuden takaamiseksi.
- ETTÄ eläinten hyvinvointilaki varmistaa, että eläinten hyvinvointi taataan, että sitä valvotaan ja että tämä vastuu on viranomaisilla.
- ETTÄ Suomi on mahdollisimman omavarainen elintarviketuotannossaan.
- ETTÄ tuottajat voivat kilpaila tasaveroisin ehdoin ja myydä tuotteitaan suoraan kuluttajille.
- ETTÄ riistakantaa hoidetaan ja että se pysyy tasolla joka ei uhkaa tai vahingoita ihmisiä.
- ETTÄ Suomi tukee maatalousyritysten kehittämistä ja kannustaa uusiin innovaatioihin, jotka vähentävät maatalouden ympäristövaikutuksia.

7. KANSAINVÄLINEN POLITIIKKA JA IHMISOIKEUDET

7.1. SUOMI

Haluamme, että Suomella on jatkossakin aktiivinen rooli pohjoismaisessa yhteistyössä kuten Pohjoismaiden neuvostossa, Pohjoismaiden ministerineuvostossa sekä kansainvälisissä järjestöissä kuten Euroopan unionissa ja YK:ssa. Suomen on oltava aloitteita tekevä ihmisoikeuksien puolestapuhuja. Pyrimme ylläpitämään ja vahvistamaan alkuperäiskansojen oikeutta omaan kulttuuriin, kieleen, maahan ja itsemääräämisoikeuteen. Suomen tulee auttaa köyhyydestä ja kriiseistä kärsiviä ihmisiä. Haluamme, että Suomi nostaa kehitysavun osuuden vähintään 0,7 prosenttiin bruttokansantuotteesta. YK:n turvallisuusneuvosto on nykyisessä muodossaan vanhentunut ja sitä on kehitettävä. Turvallisuusneuvoston työn on oltava ennaltaehkäisevää ja tehokasta. Haluamme, että neuvoston pysyvien jäsenten rooleja tarkastellaan ja veto-oikeus kumotaan. Haluamme Suomen liittyvän Natoon. Suomi tekee jo nyt tiivistä yhteistyötä Naton kanssa ja siksi on Suomen edun mukaista istua pöydissä, joissa päätökset tehdään. Nato-jäsenyys sekä uskottava ja toimiva puolus takaa Suomen turvallisuuden. Suomessa on oltava valikoiva asevelvollisuus, joka järjestetään Norjan mallin mukaan. Kaikki, sukupuolesta riippumatta, tulee osallistua kutsuntoihin, ja varusmiespalvelukseen soveltuvimpien tulee palvella.

Arktisen alueen kansainvälistä yhteistyötä tulee vahvistaa Arktisen neuvoston kautta. Arktisen alueen haavoittuvaa ympäristöä on suojattava riistokäytöltä muun muassa erilaisilla ympäristövaatimuksilla ja säännöksillä. Arktisen alueen sotilasstrategiset näkökohdat ja turvallisuusnäkökohdat ovat yhä tärkeämpiä, ja tämä tulee ottaa huomioon arktisen alueen yhteistyössä. Kaikkea sotilaallisia jännitteitä ja sotilaallisten tilanteiden eskaloitumista tulee välttää alueella.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ Suomi ottaa johtavan roolin kansainvälisessä kriisinhallinnassa, rauhantyössä ja humanitaarisessa avussa.
- ETTÄ Pohjoismaat tekevät enemmän yhteistyötä ja vaikuttavat kansainvälisissä järjestöissä kuten EU:ssa ja YK:ssa.
- ETTÄ kehitysapu nostetaan vähintään 0,7 prosenttiin BKT:sta ja että Suomi noudattaa yhtenäistä kehitys- ja avustuspolitiikkaa.
- ETTÄ Suomi Arktisen neuvoston jäsenenä pyrkii parantamaan ympäristönsuojelua ja turvallisuutta arktisella alueella.
- ETTÄ YK:n turvallisuusneuvoston jäsenten veto-oikeus ja pysyvä jäsenyys poistetaan.
- ETTÄ niin siviiliin kuin sotilaallisen kriisinhallinnan resurssit turvataan. Suomen tulee myös jatkossa olla aktiivinen rauhantekijä ja demokratian rakentaja sekä yksittäisenä maana, että osana Pohjoismaita, EU:ta, YK:ta ja ETYJ:tä.
- ETTÄ YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1325, joka koskee naisia, rauhaa ja turvallisuutta turvataan lisäämällä naisten valtaa rauhanprosesseissa ja vahvistamalla naisten ja lasten turvallisuutta konflikteissa.
- ETTÄ YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2250, joka koskee nuorisoa, rauhaa ja turvallisuutta turvataan lisäämällä nuorten osallistumista rauhanprosesseihin.
- ETTÄ Suomen varusmiespalvelu järjestetään norjalaisen asevelvollisuuden mallin mukaisesti.
- ETTÄ Suomi hakee Nato-jäsenyyttä.
- ETTÄ Suomi laajentaa puolustusyhteistyötä Pohjoismaiden ja EU-maiden välillä.
- ETTÄ Euroopan unionin nopean toiminnan joukkoja kehitetään.
- ETTÄ Suomessa on vahva ja uskottava puolustus, joka on varustettu riittävillä resursseilla.
- ETTÄ alkuperäiskansojen oikeudet turvataan, että Suomi ratifioi ILO 169-yleissopimuksen ja että totuuskomissio perustetaan.

7.2. EUROOPPA

Suomen tulee jatkossakin olla vahva ääni EU:ssa ja EMU:ssa. Pienenä maana Suomi hyötyy suuresti tavaroiden, ihmisten, palvelujen ja pääoman vapaasta liikkuvuudesta. EU:n on kunnioitettava subsidiariteettiperiaatetta ja vältettävä liian yksityiskohtaista sääntelyä, mutta oltava valmis toimimaan nopeasti suurissa kysymyksissä, kun haasteita syntyy. EU:n tulee jatkaa ihmisoikeuksien ja tasa-arvon edistämistä Euroopassa. Haluamme antaa EU:lle suuremmat valtuudet puuttua asioihin, kun jäsenvaltiot syrjivät vähemmistöjä tai rikkovat jotakin EU:n perusarvoista: vapautta, tasa-arvoa tai avoimuutta. Suuremman integraation ja laajempien valtuuksien avulla EU voi olla vahva globaali toimija. Suurempi integraatio varmistaa pitkän aikavälin rauhan Euroopassa. Kannatamme vapaakauppaa, koska se tarjoaa suomalaisille yrityksille paremmat mahdollisuudet vakiinnuttaa asemansa globaaleilla markkinoilla. Vapaan kaupan on tapahduttava sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla, ja vahvalla kuluttajansuojalla. EU:n tulee olla yksi suurimmista toimijoista ilmastonmuutoksen torjunnassa. Ilmastoystävällinen politiikka on otettava huomioon kaikessa päätöksenteossa, erityisesti kaupan, metsäpolitiikan ja liikenteen saralla.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ EU noudattaa perusarvojaan, jotka ovat vapaus, demokratia ja vapaa liikkuvuus.
- ETTÄ EU on aktiivinen ihmisoikeuksien puolestapuhuja, ja että unionille annetaan paremmat valtuudet ryhtyä toimiin kun jäsenvaltio rikkoo demokratian, ihmisoikeuksien tai oikeusvaltion periaatteita.
- ETTÄ Euroopan parlamentti pitää kokouksia vain Brysselissä, koska matkustaminen Strasbourgin on huomattava kustannus ja rasittaa ympäristöä.
- ETTÄ veropetoksia torjutaan yhteisillä säännöillä ja tiedonvaihtosopimuksilla jäsenvaltioiden välillä ja unionin ulkopuolella.
- ETTÄ EU pyrkii aktiivisesti lisäämään näkyvyyttään kansalaisten arjessa, jotta kansalaisten ymmärrys EU:sta kasvaa.

- ETTÄ EU:n nuorisostrategia toimii pohjana kaikessa nuoriin liittyvässä päätöksenteossa EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa.
- ETTÄ Euroopan neuvoston rahoitus ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen työ turvataan.
- ETTÄ EU:n päästökauppa kattaa kaikki alat, jotka tuottavat paljon päästöjä.
- ETTÄ EU syventää puolustusyhteistyötä pysyvästi PESCO:n kautta.

7.3 TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Haluamme työskennellä avoimen ja osallistavan yhteiskunnan hyväksi. Jokaisen ihmisen tulee tuntea olonsa turvalliseksi ja kaikilla on oltava samat mahdollisuudet kasvaa ja kehittyä taustasta, sukupuolesta, vammasta, uskonnosta, etnisestä alkuperästä, iästä tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta. Demokratia perustuu perusvapauksiin ja -oikeuksiin. Demokratia edellyttää myös vapaata ja avointa keskustelua sekä sanan- ja lehdistönvapautta. Työskentelemme yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen Suomen puolesta. Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon on oltava läsnä kaikkialla yhteiskunnassamme.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ vähemmistöjen oikeuksia vahvistetaan esimerkiksi positiivisella syrjinnällä.
- ETTÄ viranomaiset pyrkivät palkkaamaan enemmän erilaisia taustoja omaavia ihmisiä esimerkiksi nimettömän rekrytoinnin avulla.
- ETTÄ seksuaalivähemmistöjen ja sukupuolivähemmistöjen oikeudellista suojaa parannetaan esimerkiksi translakia uudistamalla.
- ETTÄ oikeus yksityisyyteen turvataan myös internetissä.
- ETTÄ vankien kuntoutusta kehitetään, jotta he voivat integroitua yhteiskuntaan.
- ETTÄ kaikki seksin osto on rikollista, ja että ostajaa rangaistaan, ei prostituoitua.
- ETTÄ Suomi tarjoaa sosiaalisia tukitoimia kuten erilaisia tuki- ja poistumishjelmia prostituution uhreille.
- ETTÄ YK:n ja EU:n kohdennettuja pakotteita käytetään humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien rikkomusten estämiseksi tai eliminoinniseksi.
- ETTÄ Suomi vahvistaa yhteistyötään paikallisten lastensuojelujärjestöjen ja -viranomaisten kanssa, jotta lapsen oikeuksien yleissopimus toteutuu.
- ETTÄ seksi ilman suostumusta on raiskaus.
- ETTÄ naisilla on Suomessa oikeus vapaaseen aborttiin ilmoittamatta mitään erityistä syytä viikkoon 18 saakka.
- ETTÄ sijaissyntyttäminen on Suomessa sallittua.
- ETTÄ naisten sukuelinten silpominen on nimenomaisesti kielletty lailla.
- ETTÄ avioliittolaki salli moniavioiset avioliitot.

7.4 MAAHANMUUTTO

Suomen tulee olla uusille uussuomalaisille houkutteleva maa, jossa he voivat ja haluavat elää. Onnistunut integraatio on edellytys sille, että voimme hyötyä kaikista maahanmuuton eduista. Integraation tulisi perustua neljään tukipilariin: kieleen, koulutukseen, työpaikkoihin ja yhteisöön. Siksi haluamme panostaa enemmän kielitaitoon, luoda parempia tapoja käyttää hyväksi aiempaa koulutusta, investoida enemmän aktiivointitoimenpiteisiin ja antaa kolmannelle sektorille entistä selkeämpi rooli kotouttamistyössä. Maahanmuutto ja toiminnallinen integraatio vastaavat työvoiman tarpeeseen ja tukevat kasvavaa taloutta. Maahanmuuttoa ja uutta työvoimaa tarvitaan hyvinvoinnin turvaamiseksi Suomen väestön ikääntyessä. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden määrä maailmassa kasvaa, ja siksi Suomen ja EU:n on kannettava vastuunsa ja tarjottava suojaa sitä tarvitseville ihmisille. Siksi haluamme, että Euroopan maat uudistavat tavan, jolla pakolaiset ja turvapaikanhakijat jaetaan maiden välillä.

RKP-nuoret haluaa:

- ETTÄ uussuomalaisille annetaan mahdollisuus kielinopetukseen sekä suomeksi että ruotsiksi.
- ETTÄ uussuomalaisilla on varhaisessa vaiheessa mahdollisuus osallistua aktiivisiin toimintoihin, kuten työharjoitteluun, mentorointiohjelmiin ja työvoimakoulutukseen.
- ETTÄ EU:n ulkopuolelta tulevien henkilöiden palkkaamiseen tarkoitettu saatavuusharkinta lakkautetaan ja että työluvun saaminen ei koskaan kestä kuukautta kauempaa.
- ETTÄ kaikkien maahanmuuttajien oikeus kotoutumissuunnitelmaan toteutuu.
- ETTÄ erityisiä ponnisteluja tehdään haavoittuvien ryhmien, kuten kotona olevien vanhempien, integroimiseksi.
- ETTÄ kolmannelle sektorille annetaan virallisempi rooli integraatiotyössä.
- ETTÄ kuntiin, joissa on maahanmuuttajataustaisia vähemmistöjä perustetaan maahanmuuttajaneuvostot.
- ETTÄ asuntopolitiikka tukee integraatiota ja torjuu eriytymistä.
- ETTÄ pakolaiskiintiö nostetaan 5000:een henkilöön vuodessa.
- ETTÄ Dublin-asetusta uudistetaan vastaamaan paremmin turvapaikkaprosessin todellisuutta EU:ssa.
- ETTÄ turvallinen tie Eurooppaan luodaan ottamalla käyttöön humanitaariset viisumit.
- ETTÄ perheen yhdistämistä koskeva hakemus voidaan tehdä Suomessa ja toimeentuloedellytys lasketaan kohtuulliselle tasolle.
- ETTÄ ulkomaalaisten opiskelijoiden työ- ja oleskelumahdollisuuksia parannetaan.
- ETTÄ kaikki ilman huoltajaa saapuvat pakolaislapset saavat oleskeluluvan Suomesta.
- ETTÄ Suomella on tulevaisuudessa valmius selvittää äkillisistä pakolaisvirroista.
- ETTÄ tarpeeton byrokratia oleskelulupien ympäriltä poistetaan ja että hakuprosessit jouthentuvat ja nopeutuvat.

8. SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Yksi pohjoismaisen hyvinvointimallin kulmakivistä on oikeus yhdenvertaiseen hoitoon. Haluamme, että hoidon keskiössä on yksilö, ja että hoitoon pääsee mahdollisimman helposti. Tuemme valinnanvapausmallin käyttöönottoa, jossa raha seuraa potilasta. Hoitopalvelujen vapaa valinta antaa kaikille tuloista riippumatta mahdollisuuden valita, missä he haluavat hoidon ja kuka heitä hoitaa, mikäli mallia sovelletaan tavalla, jossa julkinen, yksityinen ja kolmas sektori kilpailevat tasavertaisesti. Vapaus valita hoito tulisi olla perusterveydenhuollon käytäntö, mutta julkisella sektorilla tulisi olla päävastuu erikoissairaanhoidosta. Haluamme, että päävastuu perusterveydenhuollon järjestämisestä on vahvoilla maakunnilla, joilla on käytössään tarpeeksi resursseja tarjotakseen yhdessä kuntien kanssa laajan valikoiman palveluita lähellä potilasta. Ennaltaehkäisevän työn tulee olla keskiössä niin psyykkisessä kuin fyysisessä terveydenhoidossa. Mielenterveyshoidon tulee perustua yksilön hoitotarpeeseen, ja hoidon täydennyksenä tulee voida käyttää lääkitystä.

Potilaan hoidon parantamiseksi tulee olemassaolevia potilastietoja hyödyntää ja luoda koordinoituja potilasrekistereitä sekä kansallisesti että Pohjoismaissa. Meidän on taattava erilaiset palvelutalot päihderiippuvaisille ja muille haavoittuville väestöryhmille. Kolmannen sektorin asiantuntemusta tulee hyödyntää. Väestörakenteen muuttuessa ja elinajanodotteen pidentyessä ikääntyneiden hoitoon kohdistuvat paineet tulevat kasvamaan. Tärkeää on, että vanhuksentuntevat olonsa turvalliseksi, ja että heidät nähdään ja kohdataan yksilöinä. Joustavat ja yksilölliset asunomallit, joissa yksilöä kunnioitetaan ja joissa vanhuksent saavat ihmisarvoisen kodin, ovat tärkeitä. Virtuaalinen kotikäynti voisi täydentää fyysisiä vierailuja kotihoidossa, mikäli asiakas näin haluaa. Toimenpiteet, kuten lisääntyneet yöpartiot, antavat vanhuksille mahdollisuuden asua pidempään kotona. Kun hoitajat ja perhe kokevat, että kotona asuminen ei enää ole mahdollista tulee ympärivuorokautisia hoitopaikkoja olla käytettävissä ilman pitkiä jonoja. Jos hoitopaikkoja tarvitaan, ei niitä voi vähentää. Kun henkilö ei enää pärjää itsenäisesti tulee terveydenhuollon henkilöstön sopia parhaasta ratkaisusta tapauskohtaisesti.

RKP-nuoret haluaa

- ETTÄ kansalaisten oikeus hoitoon taataan niin, että hoidon saa valita palvelusetelien avulla joko julkiselta tai yksityiseltä palveluntarjoajalta.
- ETTÄ synnytyssairaaloiden määrää lisätään.
- ETTÄ yhdistyksiä ja järjestöjä hyödynnetään sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen tuottamisessa, ja että nämä saavat kohtuullisen korvauksen työstään selkeiden ja läpinäkyvien ostosopimusten mukaan.
- ETTÄ Suomessa paperittomilla on oikeus hoitoon.
- ETTÄ omaishoitajat saavat kohtuullisen korvauksen työstään, ja että he pääsevät tukipalvelujen piiriin niin, että heillä on säännöllisesti mahdollisuus purkaa hoidon aiheuttamaa kuormitusta.
- ETTÄ kaikilla on mahdollisuus korkealaatuiseen ja hoitoon ilman syrjintää.
- ETTÄ ruotsinkielinen erikoissairaanhoito turvataan riippumattomalla hallintomallilla.
- ETTÄ luodaan koordinoituja potilasrekistereitä myös kansallisten rajojen yli.
- ETTÄ lisää ensi- ja turvakoteja perustetaan.
- ETTÄ kotihoitoa ja kotisairaanhoitoa kehitetään. Jokaisen, jolla ei ole mahdollisuutta hakeutua terveyskeskukseen, tulee saada kotona tarvitsemaansa lääketieteellistä hoitoa.
- ETTÄ aktiivinen eutanasia sallitaan Suomessa.
- ETTÄ päihderiippuvuushoidolle taataan runsaasti resursseja, ja että kunnat panostavat korkealaatuiseen ja tehokkaaseen päihderiippuvaisien hoitoon.
- ETTÄ päihderiippuvaisille voidaan antaa pakollista hoitoa ruotsalaisen mallin mukaisesti, mikäli potilas aiheuttaa vaaraa itselleen ja ympäristölle.
- ETTÄ kannabiksen henkilökohtainen hallussapito ja käyttö dekriminallisoidaan Suomessa, ja Suomen huume politiikka perustuu huumeidenkäyttäjien auttamiseen.
- ETTÄ digitaalisia hoitovaihtoehtoja kehitetään niin, että asiakas voi saada tilanteen mukaista hoitoa.